

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Semesterplan for Samisk kultur- og samfunnskunnskap 1 (SER 180), 15stp, høsten 2020

Denne planen må leses sammen med studieplanen for faget. Kurset skal inneholde følgende kunnskapsområder:

1. Formidling
2. Samisk språksituasjon
3. Samisk historie og religion
4. Samisk samfunnsliv
5. Samiske kulturuttrykk og symbolikk
6. Fremstillinger av samene
7. Kulturforståelse og håndtering av møter mellom mennesker fra ulike folkegrupper
8. Samer og internasjonal rett

Det vil i størst mulig grad bli lagt opp til undervisning/veiledning hver ukedag fra kl. 09.00 til 16.00, men andre tider kan også forekomme. Dersom ikke andre tider er oppgitt skal studentene etter kl.12.00 jobbe med pensum, egne arbeid, gruppearbeid og planlegging av foredrag til skoler. I løpet av studietiden skal studenten ha seks fremlegg, bestående av både selvstendig arbeid og gruppefremlegg.

Merkedatoer:

15. oktober 2020: Tema for muntlig eksamen gis.
22. oktober 2020: Muntlig eksamen, totalt 50 min. Eksamen består av en presentasjon av et gitt tema, og muntlig eksaminasjon av pensum.

Studenter:

De samiske veiviserne + andre studenter.

Dersom ikke annet er oppgitt er forelesningene mellom kl. 09.00 til 16.00

Det tas forbehold om endringer i semesterplanen. Følg med i Digigiisá og e-post.

Uke 35 – Forberedelsesuke 24.08-28.08	Rom: Foreleser	Beskrivelse	Anbefalt pensum
<p>Mandag 24.08</p> <p>09:00 – 11:00 Rektor ønsker velkommen, informasjon fra studieadministrasjonen</p> <p>11:00-11:30 Rundtur Diehtosiida</p> <p>11:00-12:30 Lunsj, medbrakt</p> <p>12:30-13:30 Gjennomgang av SER 180, SER 181</p> <p>14:00-15:00 Gjennomgang av SER 182</p> <p>17.00- Minglekveld for studenter</p>	<p>Sáhkaskáidi</p> <p>Stealládat Lena S. Gaup</p> <p>Eva Måsø</p> <p>Diehtosiida, kantine</p>	<p>Velkomst og informasjon</p> <p>Gjennomgang av krav og semesterplan, hvilke emner og fagfolk som foreleser i hva.</p> <p>Forberede valg av tema for skriftlig akademisk oppgave for vår 2021, SER 181.</p> <p>Gjennomgang av krav i SER182. Reiserute legges, med ønskede områder ifht bestillinger. Gruppene deles for året, SOME og pressemeldingsansvar fordeles gruppevis for året.</p> <p>Frivillig deltagelse</p>	
<p>Tirsdag 25.08</p> <p>NB! Ekskursjonen til Karasjok utsettes</p> <p>09.00- 11.30 SOME planlegging</p> <p>12:00-14:00 Avslutningsseremoni for fjorårets studenter, konsert med Lávre og Emil</p> <p>17:00 – Utedag med studentstyret</p>	<p>Stealládat</p> <p>Eva Måsø</p> <p>Sáhkaskáidi eller annet rom for streaming</p> <p>Utenfor Diehtosiida</p>	<p>Kun veivisere</p> <p>Frivillig deltagelse</p> <p>Frivillig deltagelse</p>	
<p>Onsdag 26.08</p> <p>10:00-13:00 Offisiell åpningsseremoni konsert med Arvvas, se eget program</p> <p>13:00-16:00 Fotoshoot av veiviserne, koffer</p>	<p>Diehtosiida amfi</p> <p>Fotograf oppgis ved studiestart</p>	<p>Offisiell åpningsseremoni for alle Veiviserne skal på scenen for å motta stafettpinnen.</p> <p>Kun veivisere</p>	
<p>Torsdag 27.08</p> <p>09:00-11:00 Kurs i Canvas</p>	<p>Stealládat Adminis- trasjonen</p>		

12:00- 14:00 Kurs i DFØ, reiseregninger	Elle Marie Vik, Berit Elle Bongo	Kun veivisere	
14:00 – 15:00 Skikk og bruk i SOME	Eva Måsø	Snap, Instagram, Facebook, Tiktok? Kun veivisere.	
18.30 Gratis kinokveld	Sáhkaskáidi	Frivillig deltagelse	
Fredag 28.08	Sáhkaskáidi	Kurs for alle studenter ved Samisk høgskole	Se emnebolk 1: formidling, SER 182 Smith (2017) «Presentasjonsteknikk»
09:00-10:30 «Hvordan overleve et akademisk år»/ Kurs i studieteknikk	Sullodat Rådgivere	10 minutter fremføring for hver student. Tema: Hvem er du, hjemlassen din, hvor du kommer fra. Evaluering i plenum.	
12:00 – 15:30 Første fremføring	Diehtosiida, kantine	Frivillig deltagelse	
20.00 Studentkveld med studentstyret, aldersgrense 18 år			

Uke 36 – Første foredragsuke 31.08-04.09	Rom: Foreleser	Beskrivelse	Anbefalt pensum
Mandag 31.08 09:00-12:00 Identitet, etnisitet 12:00-13:00 Lunsj 13:00 – 16:00 Samisk mangfold og samer som urfolk	Stealládat Ingá Elise Påve Idivuoma Anja Somby	Utlevering av arbeidsoppgave 2	Se emnebok 4 og 7 Andersen (2006), Bjørklund (2016), Joks (2016), Nystad mfl (2016), Pedersen og Høgmo (2012), Vars (2017) Balto og Østmo (2012)
Tirsdag 01.09 09:00-11:00 Kultur, kulturell sensitivitet 11:00 – 12:00 Lunsj 12:00 – 16:00 Sørsamisk samfunnsliv og historie	Stealládat Anja Somby Eva M Fjellheim	Avsluttes med spørsmålsrunde om identitet, urfolk og kultur	Se emnebok 4 og 7 Som før. Fjellheim (2016)
Onsdag 02.09 09:00-15:00 Retorikk	Stealládat Ánde Somby	Etos, patos, logos, fremføringsteknikker	Tilleggs litteratur, Anderson 2013 , Phillips (2014) , Brown (2011) , Rosling (2014) , Se også pensum SER 182 Smith 2017 «Presentasjonsteknikk»
Torsdag 03.09.2020 09:00 – 11:00 Samer på russisk side av Sápmi 11:00-12:00 Lunsj 12:00-14:00 Samer på russisk side av Sápmi	Stealládat Anna Afanasyeva	Oversikt over politisk situasjon og økonomisk situasjon i dag Tvangsflytting Duodji og symbolikk Internat og utdanning	Oppgis ved studiestart, se for eksempel Canvas
Fredag 04.09 09:00 – 16:00 Fremføring av oppgave 2	Sullodat Rådgivere		Se emnebok 1: formidling, SER 182 Smith (2017) «Presentasjonsteknikk»

Uke 37 – Andre foredragsuke 07-11.09.	Rom: Foreleser	Beskrivelse	Anbefalt pensum
<p>Mandag 07.09</p> <p>09:00-10:00 Hvordan utvikle gode digitale presentasjoner/ powerpointpresentasjoner, fokus på visuell kommunikasjon</p> <p>10:00-11:30 Samiske språk</p> <p>12:00-15:00 Johan Turi, joiken i gammel og ny tapning, og samisk ordkunst</p>	<p>Stealládat</p> <p>Corpcom media, webinar</p> <p>Anne Britt Klemetsen Hætta</p> <p>Harald Gaski</p>	<p>Utlevering av arbeidsoppgave.</p> <p>Gjennomgang av seks prinsipper for utvikling av gode presentasjoner, gi grunnleggende forståelse av visuell kommunikasjon og best støtte opp under budskapet.</p>	<p>Tillegglitteratur, Anderson 2013, Phillips (2014), Brown (2011), Rosling (2014).</p> <p>Se også pensum SER 182 Smith 2017 «Presentasjonsteknikk»</p> <p>Emnebolk 2: Todal (2013, 2009), Helander (2009)</p> <p>Emnebolk 5: Skaltje (2004)</p> <p>Emnebolk 6: Turi (2011)</p>
<p>Tirsdag 08.09</p> <p>09:00-11:00 Reindrift</p> <p>12:00-15:00 Reindrift</p>	<p>Stealládat</p> <p>ICR Internasjonalt reindriftsenter</p>	<p>Reindrift i verden, sammenlignende perspektiv om reindrift i Sápmi.</p> <p>Veiviserne utspørres av faglærer. Målsetning: kunne svare faglig på spørsmål innen dette temaet i klasserommet</p>	<p>Se emnebolk 4: bl.a Benjaminsen, Tor A, m. fl. (2016), Reindriftnytt (2016:1), emnebolk 3: Renberg (1905).</p>
<p>Onsdag 09.09</p> <p>09:00-11:00 Duodji, dáidda, gákti</p> <p>Lunsj</p> <p>12:00-13:00 Duodji, dáidda, gákti</p> <p>13:15-15:00 Samiske språk</p>	<p>Stealládat</p> <p>Inga Páve Idivuoma</p> <p>Anne Britt Klemetsen Hætta</p>	<p>Veiviserne utspørres av faglærer. Målsetning: kunne svare faglig på spørsmål innen dette temaet i klasserommet</p>	<p>Påve Idivuoma (2019): kofter.</p> <p>Se emnebolk 4 og 5: Gaski (2004), Guttorm (2009), Åhren (2004)</p> <p>Emnebolk 2: Todal (2013, 2009), Helander (2009)</p>
<p>Torsdag 10.09</p> <p>09:00-11:00 Aktuelle debatter på finsk side av Sápmi</p> <p>12:00-15:00 Samiske fortellertradisjoner og joik</p>	<p>Stealládat</p> <p>Aslak Holmberg</p> <p>Ánte Mihkkal Gaup</p>	<p>Sammenlignende perspektiv: språk, reindrift, sametingets valgmannstall, rettighetssituasjon i Finland</p>	
<p>Fredag 11.09</p> <p>09:00-16:00 Fremføre oppgave 3</p>	<p>Sullodat</p> <p>Rådgivere + evt fagansatte</p>		<p>Se emnebolk 1: formidling, SER 182 Smith (2017) «Presentasjonsteknikk»</p>

Uke 38 – Tredje foredragsuke 14.-18.09	Rom: Foreleser	Beskrivelse	Anbefalt pensum
Mandag 14.09 09:00-11:00 Samisk historie Lunsj 12:00-16:00 Samisk historie	Stealládat Siv Rasmussen	Utlevering av arbeidsoppgave.	Se emnebok 3: Bjørklund (2000), Kalstad (1997), Minde (2005), Olsen og Hansen (2004), Renberg (1905), Solbakk (2004)
Tirsdag 15.09 09:00-11:00 Samisk historie Lunsj 12:00-16:00 Samisk historie	Stealládat Siv Rasmussen		Se emnebok 3: Bjørklund (2000), Kalstad (1997), Minde (2005), Olsen og Hansen (2004), Renberg (1905), Solbakk (2004)
Onsdag 16.09 09:00-11:00 Samisk historie Lunsj 12:00-14:00 Samisk historie 14:15- 15:00 Sannhets og forsoningskommisjonen	Stealládat Siv Rasmussen Liv Inger Somby	Veiviserne utspørres av faglærer. Målsetning: kunne svare faglig på spørsmål innen dette temaet i klasserommet	Som før.
Torsdag 17.09 09:00-11:30 Dekolonisering i Sápmi, aktuelle debatter på svensk side Lunsj 12:30-14:30 Tall om samer og samiske forhold – hva som finnes og hva som ikke finnes 14:30-15:00 Rollespill/quiz samiske tall	Stealládat Ol Johan Sikku Torunn Pettersen	Veiviserne utspørres av faglærer. Målsetning: kunne svare faglig på spørsmål innen dette temaet i klasserommet	Se emnebok 4. Pettersen (2012), se også her .
Fredag 18.09.2020 09:00-16:00 Fremføre oppgave 4	Sullodat Rådgivere + evt faglærer		Se emnebok 1: formidling, SER 182 Smith (2017) «Presentasjonste knikk»

Uke 39 – Fjerde foredragsuke 21.-25.09	Rom: Foreleser	Beskrivelse	Anbefalt pensum
Mandag 21.09 09:00 – 11:30 Samisk religion i historien 12:30 – 15:00 Samisk kirkehistorie og læstadianisme	Stealládat Lovisa Mienna Sjöberg	Utlevering av arbeidsoppgave.	Se emnebolk 3: Kalstad (1997), Kristiansen (2005), Nergård (2000), Olsen og Hansen (2004), Saivu, Sjøberg (2013)
Tirsdag 22.09 09:00 – 11:00 Joik før og nå, samisk musikk Lunsj 12:00 – 15:00 “Kildekritikk i skolens historieundervisning” om Samisk historie, digitale medier og misbruk av historien.	Stealládat Ol Johan Gaup Helge C Pedersen.	Med eksempler fra Spotify eller andre dagsaktuelle digitale steder. Sammenlignende eksempler fra før og i dag Med eksempler fra nettet. Hva finner en når man søker opp samisk historie. Avsluttes med refleksjon om spørsmål i klasserommet.	Se emnebolk 6: Hansen (2013), Ijäs (2012), Mortensen (2012), Nilsen (2015)
Onsdag 23.09 09:00 – 12:00 Åndelige tradisjoner i dag Lunsj 13:00- 15:00 Rollespill/quiz i samisk religion i historien og åndelige tradisjoner i da	Stealládat Lovisa Mienna Sjöberg	Veiviserne utspørres av faglærer. Målsetning: kunne svare faglig på spørsmål innen dette temaet i klasserommet	Som tidligere.
Torsdag 24.09 09:00 -11:00 Dagens Sápmi – i spennet mellom selvbestemmelsesambisjoner og medlem av nasjonalstaten Lunsj 12:00 – 14:00 Dagens Sápmi – i spennet mellom selvbestemmelsesambisjoner og medlem av nasjonalstaten 14.15- 15.00 Stians presentasjon av arbeidsoppgave 4	Stealládat Vigdis Stordahl		Se emnebolk 4 og 7. Se sammenhenger i emnebolk 2,3,4,5 (2016), Pedersen og Høgmo (2012), Vars (2017) Emnebolk 8 (Hansen 2013)

Fredag 25.09 09:00-16:00 Fremføre oppgave 5	Sullodat Rådgivere, Lovisa Mienna Sjøberg	Fokus på ulike oppgaver, en på religion/åndelige tradisjoner, en annen på kildekritikk i skolen	Se emnebolk 1: formidling, SER 182 Smith (2017) «Presentasjonsteknikk»
---	--	---	--

Uke 40 – Femte foredragsuke 28.09-02.10	Rom: Foreleser	Beskrivelse	Anbefalt pensum
<p>Mandag 28.09</p> <p>09:00-11:30 Fornorskning, etnisk diskriminering, hatprat, rasisme Lunsj</p> <p>12:00-13:30 Fornorskning, etnisk diskriminering, hatprat, rasisme</p> <p>14:00 – 16:00 Tvangsforflytning av samer til/på svensk side av Sápmi</p>	<p>Stealládat</p> <p>Ketil Lenert Hansen</p> <p>Marja Skum</p>	<p>Utlevering av arbeidsoppgave.</p> <p>Veiviserne utspørres av faglærer. Målsetning: kunne svare faglig på spørsmål innen dette temaet i klasserommet</p> <p>Dagsaktuelle debatter og et blikk på «Herrarna satte oss hit»</p>	<p>Se emnebok 3, 4, 5, 6. Spesielt Hansen (2013), Ijäs (2012), Mortensen (2012), Nilsen (2015). Se også her.</p>
<p>Tirsdag 29.09</p> <p>09:00-10:00 Meahcci</p> <p>10:00-14:00 "Formidling, praktisk kommunikasjon og presentasjonsteknikker: " Ord og kommunikasjon</p>	<p>Sullodat</p> <p>Solveig Joks</p> <p>Anitta Suikkari</p>	<p>Studentene må på forhånd forberede og memorere hver sin 4 min presentasjon om et tema som interesser dem. Obligatorisk oppmøte alle dager. Ledige klær, ingen trange jeans, belter med mer. Sokker eller gode sko.</p>	<p>Se emnebok 1: formidling, SER 182 Smith (2017) «Presentasjonsteknikk»</p>
<p>Onsdag 30.09</p> <p>09:00-10:00 Åpent, kan komme et tema</p> <p>10:00-14:00 "Formidling, praktisk kommunikasjon og presentasjonsteknikker: " Ord og kommunikasjon</p>	<p>Sullodat</p> <p>Anitta Suikkari</p>	<p>Studentene må på forhånd forberede og memorere hver sin 4 min presentasjon om et tema som interesser dem. Obligatorisk oppmøte alle dager. Ledige klær, ingen trange jeans, belter med mer. Sokker eller gode sko.</p>	<p>Se emnebok 1: formidling, SER 182 Smith (2017) «Presentasjonsteknikk»</p>
<p>Torsdag 01.10</p> <p>09:00-10:00 Åpent, kan komme et tema</p> <p>10:00-14:00 "Formidling, praktisk kommunikasjon og presentasjonsteknikker: " Ord og kommunikasjon</p> <p>14.30- 15.30 Vibekes og Lemets presentasjon av arbeidsoppgave 5</p>	<p>Sullodat</p> <p>Anitta Suikkari</p> <p>Rådgiver og Lovisa M. Sjøberg</p>	<p>Studentene må på forhånd forberede og memorere hver sin 4 min presentasjon om et tema som interesser dem. Obligatorisk oppmøte alle dager. Ledige klær, ingen trange jeans, belter med mer. Sokker eller gode sko.</p>	<p>Se emnebok 1: formidling, SER 182 Smith (2017) «Presentasjonsteknikk»</p>

Fredag 02.10 09:00 – 15:00 Studentene presenterer og fremfører 6. arbeidsoppgave (siste)	Sullodat Rådgivere, evt. faglærere	Legg av hele dagen. Nå må alt faglig sitte som støpt, evaluering i fellesskap om hver fremføring.	Se emnebolk 1: formidling, SER 182 Smith (2017) «Presentasjonsteknikk»
--	---	---	--

Uke 41 – Sjette foredragsuke 05.10-09.10	Rom: Foreleser	Beskrivelse	Anbefalt pensum
Mandag 05.10 09:00-12:00 Urfolks- og menneskerettigheter 12:00- 13:00 Lunsj 13:00-15:00 De nordiske sametingene – forskjeller og likheter 15:15- 16:15 Vibeke og Elle Rávdnás presentasjon av arbeidsoppgave 6	Stealládat Eirik Larsen Else Grete Broderstad Rådgiver	FN-systemet, ILO-konvensjonen, urfolkserklæringen.	Se emnebolk 8: Hansen (2013) Se emnebolk 3 og 4. Se også listen for anbefalt litteratur.
Tirsdag 06.10 08:00-16:00 Tur til Riddoduottar musea, Sámediggi/ Sametinget, Sámi dáiddáguovddáš	Stealládat Ellen Marianne Siri blir med dere til Karasjok	Møte på Sametinget, Sámi Vuorkádávvirat/ De Samiske Samlinger, Samisk senter for samitidskunst i Karasjok, NRK Sápmi tar ikke i mot besøk, dere får digital informasjon på torsdag 08.10.20 Detaljprogram får dere i Canvas mandag 05.10.20	
Onsdag 07.10 09:00- 12:00 Pressemeldingskurs, kun Samiske veivisere, SER-182 12:00- 13:00 Lunsj 13:00- 14:00 Egenstudier 14:00- 15:45 Hvordan samer presenteres i media, mediavinklinger	Stealládat Muligens avlyst Johan Ánte Utsi	SER 182, utvelgelse av temaer for publisering til aktuelt . // SOME Hva er PM, hvorfor sende ut dette? Se pressemal for e-post for Samiske veivisere. Praktiske oppgaver. Hvem sendes PM til, epostliste.	Se emnebolk 6: Hansen (2013), Nilsen (2015), Turi (2011), Ijäs (2012)
Torsdag 08.10 09:00- 11:00 Historieworkshop	Stealládat Lena S. Gaup	Repetisjon av de viktigste elementer i samisk historie, få oversikten over historien	Se emnebolk 3: Bjørklund (2000), Minde (2005), Fossum (2012), Olsen (2004), Renberg (1905),

<p>Etter lunsj, ca kl. 12.00- 13:00</p> <p>13:00 - 16:00 Forberedelse til hovedpresentasjon fredag 9.10.</p>	<p>NRK Sápmi</p> <p>Rådgiver</p>	<p>NRK Sápmis digitale informasjon</p> <p>Utvelgelse av temaer, tankekart, dramaturgi, språkbruk, kroppsspråk.</p> <p>Refleksjon, hvilke tanker og oppfatninger skal publikum sitte igjen med etter presentasjonen.</p>	<p>Emnebolk 4: Pedersen og Høgmo (2012), Vars (2017)</p> <p>Se emnebolk 1: formidling, SER 182 Smith (2017) «Presentasjonsteknikk»</p>
<p>Fredag 09.10 (Kun veivisere)</p> <p>10:00-15:45 Veiviserne fremfører skolepresentasjon, 90 minutter per gruppe</p> <p>10:00-12:00 Gruppe 1 fremfører, evaluering 15- 30 min</p> <p>12:00- 12:45 Lunsj</p> <p>12:45-14:45 Gruppe 2, evaluering 15- 30 min</p> <p>14:45 -15:45 Refleksjon, felles evaluering</p>	<p>Sullodat</p> <p>Rådgiver + Torunn Pettersen</p> <p>Rådgiver</p>	<p>Legg av hele dagen.</p> <p>Nå må alt faglig sitte som støpt, evaluering i fellesskap om hver fremføring.</p> <p>Dette gir grunnlag for presentasjon til skoler.</p>	<p>Se emnebolk 1: formidling, SER 182 Smith (2017) «Presentasjonsteknikk»</p>

Muntlig eksamen torsdag 22. oktober på rom Stealládat.

Første reiseuke for Samiske veivisere er uke 45, fra 2. november 2020.